

Kapka

ZPRAVODAJ STÁTNÍHO PODNIKU POVODÍ ODRY

Ochrana před povodněmi

strany 9-13

Úvodní slovo generálního ředitele

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

před námi je blížící se konec prvního pololetí roku 2012 a Vám se do rukou dostává druhé letošní číslo časopisu Kapka s řadou informací ze života našeho podniku.

Druhé čtvrtletí bývá v našem povodí, bohužel, čas od času spojeno s povodněmi. Aniž bychom chtěli něco takového přivolávat, věnujeme se tomuto tématu v tomto čísle několika články v rámci rubriky Téma Kapky. Druhé čtvrtletí je také ve znamení začátku léta a nastávajících prázdnin. Také tomuto tématu se věnujeme, ať už z pohledu kvality vody ke koupání, nebo z pohledu zajištění pořádku kolem vodních nádrží v rámci prevence před nežádoucími jevy ze strany neukázněných návštěvníků přehrad a rekreatů, a také se podíváme na likvidaci následků takové neukázněnosti. Vracíme se ke dni otevřených dveří, zveme Vás na zajímavé sportovní akce, seznámíme Vás jako obvykle s ekonomickými výsledky podniku, s jubilanty uplynulého čtvrtletí, se zajímavými osobnostmi podniku a mnoha dalšími informacemi.

A protože prázdniny a doba dovolených jsou za dveřmi, přeji Vám všem příjemné léto, krásnou dovolenou v tuzemsku nebo cizině a po prázdninách se těším na další setkání u třetího čísla naší Kapky.

Ing. Miroslav KRAJÍČEK
generální ředitel
státního podniku Povodí Odry

Úvodní slovo generálního ředitele	2
---	---

Z NAŠICH JEZŮ:

Jez na Morávce ve Vyšních Lhotách	3
---	---

Dohoda mezi Lesy ČR a Povodím Odry	4
--	---

Poděkování za spolupráci při povodňové situaci	4
--	---

Český červený kříž uděluje stříbrnou medaili.	4
--	---

AKTUALITY	5
------------------------	---

EKONOMICKÉ INFORMACE:

Ekonomické výsledky za 1. čtvrtletí 2012	6
--	---

Zpřísněné kontroly na přehradách	7
--	---

Informace o kvalitě vody v povrchových vodách využívaných ke koupání	7
---	---

PŘEDSTAVUJEME ÚSEK: Majetkový odbor.	8
---	---

TÉMA KAPKY: Prognózování a řízení povodní s využitím vodohospodářské soustavy povodí Odry na příkladu květnové povodně 2010	9
--	---

TÉMA KAPKY: Úprava Sedlnice – km 6,470–7,601	12
---	----

TÉMA KAPKY: Monitoring na horní Opavě	13
--	----

TÉMA KAPKY: Majetkové vypořádání – horní Opava	13
---	----

FAUNA & FLÓRA:

Co je a co není k jídlu v jarní přírodě	14
---	----

Jarní úklid odpadu na VD Slezská Harta	16
--	----

Úklid odpadu na VD Olešná	16
---------------------------------	----

Seminář hrázných na Máchově jezeře	17
--	----

Světový den vody 2012	18
-----------------------------	----

Adrenalin Cup 2012	19
--------------------------	----

Pozvánka na XXXIX. ročník Vodohospodářské padesátky . .	19
---	----

Vodohospodářský půlmaraton	20
----------------------------------	----

Volání divočiny

aneb Bitva o Kaltenštejn	21
--------------------------------	----

PŘEDSTAVUJEME OSOBNOST POVODÍ ODRY:

Ing. Otto Brosch	22
------------------------	----

JUBILEA	23
----------------------	----

NAPSALI O NÁS	23
----------------------------	----

Jez na Morávce ve Vyšních Lhotách

Další z významných říčních staveb v povodí Odry je **rozdělovací objekt na Morávce ve Vyšních Lhotách v km 11,334**. Když v padesátých letech 20. století bylo nutné zabezpečit zdroj vody pro nově vznikající Novou huť v Ostravě-Kunčicích, bylo zřejmé, že samotný hydrologický potenciál řeky Lučiny, která jí měla sloužit k zásobení, k tomu nestačí. Tehdy bylo rozhodnuto potenciál Lučiny posílit převodem vody ze sousedního povodí Morávky a vodu akumulovat v Žermanické přehradě, která byla na Lučině současně budována. Převod měl sloužit k převádění průtoků do Žermanické nádrže i za povodní, aby se tím níže pod ním odlehčilo samotné řece Morávce, ale i Ostravici pod jejich soutokem ve Frýdku-Místku. Jez, který byl za účelem převodu vybudován, je pohyblivý o třech polích (s šířkou 2 x 15 m a 1 x 18 m), pole jsou hrazena segmentovými uzavěři, přičemž dvěma poli odtéká voda do Morávky, třetím prostřednictvím přivaděče do Žermanické nádrže. Podle stavu hladiny na přehradě jsou z řeky převáděny průtoky nad 0,5 m³/s, toto množství je ponecháváno v Morávce z ekologických důvodů. Za povodní se průtoky převádějí přivaděčem jen do maxima 15 m³/s. Součástí jezu je i nouzový odběr pro úpravnu vody ve Vyšních Lhotách. Rozdělovací objekt bylo nutné vybudovat na tehdejším zdivočelém toku Morávky ve velmi citlivém místě a již těsně po výstavbě se ukázalo, že jej bude nutné zabezpečit před vodní erozí zajišťovacím stabilizačním stupněm, k čemuž došlo v roce 1962.

Dohoda mezi Lesy ČR a Povodím Odry

Jednou z důležitých činností správců vodních toků je stavební činnost na tocích a vodních dílech, a to jak opravy a rekonstrukce stávajících, tak výstavba nových vodních děl. V rámci stavební přípravy každé stavby pak musí pro udělení stavebního povolení být vyřešen vztah k pozemkům jiných vlastníků, dotčených stavbou.

Jelikož u staveb realizovaných státním podnikem Povodí Odry se vyskytují relativně často potřebné pozemky, k nimž mají právo hospodařit Lesy ČR, a naopak stavbami Lesů bývají dotčeny pozemky ve správě Povodí, jevílo se nám neúčelné a nákladné tyto pozemky, resp. právo hospodařit s nimi (stále se jedná o pozemky státu), převádět za běžné ceny stanovené znaleckými po-

sudky. Z iniciativy Povodí Odry byla proto připravena a prodiskutována dohoda mezi oběma podniky, která stanovuje pevné cenové podmínky převodů:

- pozemky pod vodními toky a vodními díly ve správě druhého subjektu, tj. majetkové vypořádání pozemků dosud nevypořádaných, se provádí bezúplatně,
- pozemky potřebné pro nově zřizované stavby, tj. nové zábory, se provádějí úplatně za účetní hodnotu těchto pozemků; tato je výrazně nižší než cena zjištěná znaleckým posudkem.

Touto dohodou, kterou podepsali generální ředitelé obou podniků na konci 1. čtvrtletí letošního roku, skončilo období licitací o cenách převáděných potřebných pozemků pro stavby na obou stranách a došlo

ke zdatelnému snížení nákladů na majetkové vypořádání staveb, vyžadujících trvalé zábory pozemků ve správě obou účastníků dohody.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Poděkování za spolupráci při povodňové situaci

Vážený pane řediteli, chtěli bychom Vám a Vaší společnosti poděkovat za nadstandardní spolupráci při povodňové situaci na odlehčovacím kanále Ščučí v měsíci únoru letošního roku. Díky Vašemu zásahu ve spolupráci se společností DIAMO, s. p., nedošlo k žádnému

vážnému poškození nemovitostí v blízkosti vodního toku Ščučí a jeho odlehčovacího ramene.

Mgr. Rostislav NAŘ
starosta městského obvodu Hrabová

◀ Poděkování starosty Ostravy-Hrabové

Český červený kříž uděluje stříbrnou medaili

Český červený kříž uděluje stříbrnou medaili prof. MUDr. J. Janského dárčům krve, kteří dovršili počet 20 bezpříspěvkových odběrů.

Ochota dárců darovat krev pro zdraví a často i záchranu života je projevem jejich humánního vztahu ke spoluobčanům. Patří jim díky nejen těch, kterým pomohli navrátit zdraví, ale celé naší společnosti.

S potěšením Vám sdělujeme, že mezi významnými stříbrnou medailí prof. MUDr. J. Janského je pan Pavel Trvrz.

Těšíme se na další úspěšnou spolupráci s Vámi.

**Oblastní spolek
Českého červeného kříže,**
Ostrava 24. května 2012

Oznámení o udělení stříbrné medaile ▶

AKTUALITY

Spolupráce s městem Ostravou při protipovodňové ochraně zástavby města

Již několik let probíhá úspěšná a oboustranně prospěšná spolupráce mezi státním podnikem Povodí Odry a statutárním městem Ostravou v oblasti zvýšení povodňové ochrany zástavby v jednotlivých městských obvodech. Spolupráce spočívá ve finančním podílu města na přípravě a realizaci jednotlivých staveb protipovodňové prevence, zařazených převážně do dotačních programů v této oblasti.

Po předchozích stavbách v městských obvodech Slezská Ostrava (Antošovice), Poruba, Svinov a Hrabová byla v 1. čtvrtletí letošního roku podepsána podobná smlouva na investiční dotaci z rozpočtu statutárního města Ostravy na částku jeden milion Kč pro rok 2012, určenou na úhradu zpracování projektové dokumentace a souvisejících prací v rámci přípravy zvýšení povodňové ochrany zástavby městského obvodu Polanka nad Odrou před zvýšenými průtoky ve vodním toku Polančice a jeho přítocích. Po zpracování studie proveditelnosti této stavby v loňském roce tak letos budou zahájeny vlastní projekční práce.

Tímto způsobem město vyjadřuje zájem na realizaci staveb, které jsou pro ně důležité, finančním příspěvkem pak sníží potřebné náklady stavby a umožní státnímu podniku Povodí Odry zařadit předmětnou stavbu do investičního plánu.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

OSTRAVA!!!

Ukončení soudního sporu s Novou Vsí

Po řadě let vynesl v květnu loňského roku odvolací soud pravomocný zamítavý rozsudek v soudním sporu se společností Retise Enterprises Limited (postoupení původní žaloby Ostramo Vlček, poté Transkorekta), v němž žalobce požadoval po našem podniku náhradu škody vzniklé údajně společnosti Ostramo Vlček při povodních v roce 1997. Žalovaná částka se pohybovala v řádu miliard Kč.

Méně publikováno bylo, že současně s touto žalobou podal podobnou žalobu o náhradu škody ve výši 48 milionů Kč jménem města Ostravy městský obvod Nová Ves. Soudní řízení bylo s ohledem na podobnost předmětu žaloby odloženo na dobu po ukončení soudního řízení s Retise Enterprises Limited. Okresní soud tedy v počátku letošního roku nařídil jednání ve sporu „Nová Ves“ na 11. května 2012. Městský obvod však ještě před tímto termínem podal návrh na zpětvzetí své žaloby. Jelikož všichni žalovaní na základě dotazu soudu s tímto návrhem vyslovili souhlas, soud zastavil řízení v této věci usnesením rozeslaným počátkem května. Toto usnesení nabývá právní moci po 15 dnech od doručení poslednímu účastníkovi. Uvedený soudní spor je tedy tímto okamžikem definitivně ukončen. V soudním sporu „RETISE“ podala žalující strana mimořádný opravný prostředek, tj. dovolání k Nejvyššímu soudu, zde soud zatím nerozhodl.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Personální změna v odboru hospodářská správa

K 1. červnu 2012 odešel do důchodu dlouholetý zaměstnanec státního podniku Povodí Odry pan Jaroslav Žídek. Do podniku nastoupil v roce 1973 na ekonomický úsek, kde působil do roku 1974 v odboru účetnictví, následně do roku 1982 v odboru plánu a financování a od 1. března 1982 jako vedoucí odboru hospodářská správa. V rámci činnosti hospodářské správy byl zodpovědný za provoz správy budov, autoparku, rekreačního střediska Domašov a po převzetí majetku ZVHS také střediska ve Vernířovicích.

Od 1. června 2012 nastoupil do funkce vedoucího hospodářské správy pan Martin Kubica, který pracuje u státního podniku od roku 1999, zpočátku jako technik výpočetní techniky odboru informatiky a od roku 2007 ve funkci vedoucího oddělení systémového prostředí a provozu, s profesní vazbou na správu budov v oblasti informačních systémů. V souvislosti s uvedenou personální změnou děkujeme panu Jaroslavu Žídkovi za dlouholetou práci a panu Martinu Kubicovi přejeme mnoho úspěchů v nové funkci vedoucího hospodářské správy.

Zdeňka DAVIDOVÁ
vedoucí personálního odboru

Dnes již bývalý vedoucí hospodářské správy Jaroslav Žídek (vpravo) a jeho nástupce Martin Kubica ▶

Ekonomické výsledky za 1. čtvrtletí 2012

V 1. čtvrtletí roku 2012 bylo dosaženo hospodářského výsledku ve výši 44 061 tisíc Kč, čímž byl časový plán překročen o 1 261 tisíc Kč. Vysoký zisk vykázaný ve sledovaném období je dán sezonním charakterem vývoje ekonomiky státního podniku, kdy dochází vždy na počátku roku s ohledem na klimatické podmínky k nižšímu čerpání výdajových položek.

Ve výsledkové části ekonomiky činily v 1. čtvrtletí celkové náklady 142 412 tisíc Kč. Časový plán byl tímto překročen o 8 473 tisíc Kč. Tato skutečnost je dána zejména vyšším objemem realizovaných oprav povodňových škod z let 2009 a 2010, krytých dotacemi. Naproti tomu opravy hrazené z vlastních zdrojů nebyly v 1. čtvrtletí čerpány v plánované výši, což je ovlivněno již zmiňovanou sezonností stavebních prací, které jsou již tradičně realizovány zejména v druhé polovině roku.

Ostatní nákladové položky byly v 1. čtvrtletí roku oproti předpokladu vesměs uspořeny, s výjimkou překročení výkonů mechanismů v souvislosti s odstraňováním havárie na jezu Lhotka způsobené ledovými jevy.

Celkové výnosy byly v 1. čtvrtletí oproti plánu překročeny o 9 733 tisíc Kč. Na

tomto výsledku se největší měrou podílí vyšší objem přijatých dotací na odstraňování povodňových škod a v neposlední řadě také výnosy z pojistného plnění. V oblasti tržeb došlo vlivem poklesu odběrů oproti předpokladu k neplnění tržeb za povrchovou vodu o 2 621 tisíc Kč. Uvedené neplnění bylo způsobeno především nižšími odběry v oblasti průmyslu, a to i přes mrazy, které měly za následek zvýšení spotřeby odebrané povrchové vody. Výpadek v tržbách za povrchovou vodu byl nahrazen překročením tržeb za odebranou elektrickou energii o 2 057 tisíc Kč a dále výnosy z prodeje ryb bez vlivu nedokončené výroby, překročenými oproti čtvrtletnímu plánu o 480 tisíc Kč.

V oblasti bilance majetku došlo v rámci aktiv k celkovému nárůstu oproti počátečnímu stavu o 34 559 tisíc Kč, a to především v likvidní části aktiv z titulu výplat

pojistného plnění a částečně i vlivem navýšení pohledávek z obchodních vztahů. Stav pohledávek po lhůtě splatnosti byl ve sledovaném období stabilizovaný.

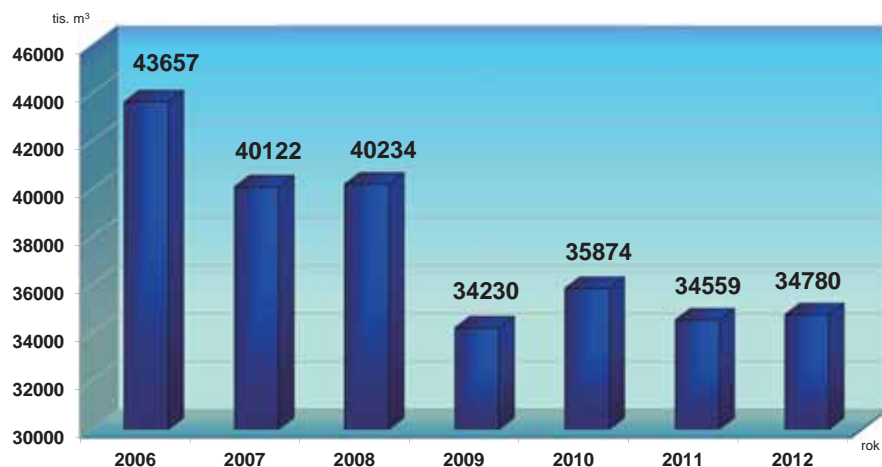
Pořízení dlouhodobého majetku bylo na počátku roku negativně ovlivněno nepříznivými klimatickými podmínkami.

V souladu s bilanční rovnováhou došlo v oblasti zdrojů krytí majetku k nárůstu o 34 559 tisíc Kč, a to zejména v části vlastního kapitálu. Zde se projevil dosažený hospodářský výsledek a také zvýšení o hodnotu nerozděleného zisku z roku 2011.

Cizí zdroje oproti stavu na počátku roku klesly v oblasti krátkodobých závazků.

Tržby byly negativně ovlivněny poklesem plánovaných odběrů povrchové vody.

Výdajové položky nebyly čerpány v důsledku sezonnosti a vlivem nepříznivých klimatických podmínek.

Vývoj odběrů povrchové vody v tis. m³ za 1. čtvrtletí let 2006 až 2012

Závěrem lze konstatovat, že ekonomické výsledky 1. čtvrtletí jsou poměrně dobré. V žádném případě je však nelze přeceňovat, neboť byly ovlivněny jednak nepříznivými klimatickými podmínkami na počátku roku a jednak, a to v hlavní míře, sezonností čerpání výdajových položek jak v provozní, tak investiční oblasti.

Ing. Petr KUČERA
ekonomický ředitel

Zpřísněné kontroly na přehradách

Na základě dosavadních zkušeností s chováním některých návštěvníků vodních nádrží, k nimž má státní podnik Povodí Odry právo hospodařit, připravil podnik zpřísnění kontrol neoprávněného využívání pozemků okolo vodních nádrží Morávka, Šance, Kružberk, Slezská Harta, Těrlicko, Žermanice, Olešná a Baška. Kontroly budou probíhat za účasti pracovníků bezpečnostní agentury.

Nepovolená stavba na k.ú. Razová

U vodárenských nádrží Morávka, Šance a Kružberk bude ostraha zaměřena na dodržování zákazu vstupu a vjezdu do ochranného pásma I. stupně, dále na dodržování zákazu činností poškozujících nebo ohrožujících vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje a na dodržování zákazu lovu ryb v těchto nádržích (pytláctví).

U ostatních, nevodárenských nádrží – Slezská Harta, Těrlicko, Žermanice, Olešná a Baška – bude ostraha zaměřena na neoprávněné stanování, táboření, vjezdy a parkování motorových vozidel, rozdělování ohňů apod. na pozemcích nádrží, na činnosti ohrožující kvalitu vod v nádržích a na činnosti poškozující břehy vodních nádrží. Všechny zjištěné případy porušení výše uvedených zákazů, vyplývajících z platných právních předpisů, budou podle charakteru a závažnosti porušené zákonné povinnosti nahlášeny Policii ČR, popř. místně

Nepovolené stanování na katastrálním území Bílčice

příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností k přijetí nezbytných opatření dle přestupkového zákona. Uvedené kontroly budou probíhat v průběhu roku opakovaně, v nepravidelných intervalech.

Ing. Tomáš SKOKAN,
Ing. Václav PRAŽÁK
provozní odbor

Informace o kvalitě vody v povrchových vodách využívaných ke koupání

Koupání v „přírodních“ vodách je oblíbená aktivita značné části naší populace v průběhu letních měsíců. Zatímco v dobách minulých si lidé sami nacházeli vhodná místa u řek, přehradních nádrží, rybníků či zatopených lomů, kde byly příznivé podmínky pro koupání, přistoupením ČR do Evropského společenství byla tato místa prohlášena tzv. koupacími vodami, pro které platí řada legislativních předpisů a na nichž byl stanoven zvláštní režim.

V Moravskoslezském kraji se aktuálně jedná o 24 lokalit, z nichž 14 je na nádržích ve správě s. p. Povodí Odry. Místa využívaná ke koupání se dělí na koupaliště ve

volné přírodě a na tzv. koupací oblasti. Zatímco první z nich mají provozovatele, který na své náklady zajišťuje sledování jakosti vody, v případě koupacích oblastí je kontrolou jakosti pověřena krajská hygienická stanice. Sledování jakosti probíhá v průběhu

Koupání v Žermanické přehradě

rekreační sezony (červen–srpen) nejméně jednou za 14 dní. Hlavním účelem monitoringu je naplnění základního požadavku evropské legislativy (směrnice 2006/7/ES) informovat veřejnost o jakosti vody v koupacích místech. Pro komplexní hodnocení kvality „koupacích vod“ byl v roce 2003 vytvořen metodický návod, podle kterého se na základě hodnotících kritérií zařazuje voda do jedné z pěti kategorií s tím, že každá je označena příslušným „smajlíkem“. Nově budou také v blízkosti koupacích míst instalovány tabule s podrobnějšími informacemi o aktuálním vývoji kvality vody.

Ing. Marek ŠTRAJT
odbor VHKI

Kategorizace „koupacích vod“ dle Metodického návodu hlavního hygienika ČR

😊	Voda vhodná ke koupání
😐	Voda vhodná ke koupání se zhoršenými smyslově postížitelnými vlastnostmi
😞	Zhoršená jakost vody
😡	Voda nevhodná ke koupání
😱	Voda nebezpečná ke koupání

Posuzování a klasifikace kvality vody ke koupání dle nové vyhlášky č. 238/2011 Sb.

Výborná kvalita vody

Dobrá kvalita vody

Přijatelná kvalita vody

Nevyhovující kvalita vody

Majetkový odbor

Pracovníci majetkového odboru

Majetkový odbor je z hlediska organizační struktury součástí úseku obchodního ředitele. Jako samostatný odbor vznikl na počátku devadesátých let minulého století, a to vyčleněním z obchodně-kontraktačního odboru, tehdy spadajícího pod úsek ekonomického ředitele. Ještě donedávna byl tvořen devíti lidmi (osmi ženami a jedním mužem – a podle slov vedoucí odboru Bc. Hany Poledníkové se jedná o přátelský a pohodový kolektiv), ale od 1. června 2012 byl tým – vzhledem k enormnímu zvýšení pracovního zatížení a požadavků na činnost odboru v posledních letech – posílen o dalšího pracovníka. V současné době tedy majetkový odbor má desetičlenný tým.

Mezi hlavní činnosti a pracovní náplň odboru patří zabezpečení majetkoprávních vztahů pro potřeby podniku, a to jak pro vlastní investiční stavby a provozní činnost, tak pro potřeby cizích subjektů. Jde zejména o převody pozemků, technickou a účetní evidenci pozemků a budov, daň z nemovitostí a další úkony v rámci majetkoprávních vztahů s těmito nemovitostmi spojené (zápisy geometrických plánů a vodních děl do katastru nemovitostí, uzavírání smluv o zřízení věcných břemen, uzavírání kupních a nájemních smluv, vstupy na pozemky, souhlasy s umístěním stavby apod.).

Zásadním krokem, který za poslední léta celý odbor a jeho činnosti ovlivnil, byla transformace ZVHS, představující z hlediska množství činností s tím spojených velké zvýšení zatížení tohoto odboru. Projevují se také neustálé změny legislativy a nutnost na ně reagovat, mnohem častěji je tak nutná revidence smluv, příprava jejich dodatků apod. Pracovní zatížení odboru je přitom poměrně rovnoměrně rozloženo v průběhu celého roku. Příprava staveb k realizaci probíhá po celý rok, další nakládání s pozemky taktéž. Z tohoto hlediska jsou možná volnější měsíce na počátku roku, které jsou ale kapacitně využity ke kontrole a inventarizaci evidovaných nemovitostí.

K nejsložitějším úkolům odboru patří ve stanovených termínech dokázat vymoci především z velkých podniků a úřadů potřebná povolení a potvrzení, protože tato komunikace bývá jako důsledek složité legislativně právní agendy hodně zdoluhavá a krkolonná.

Co se týká úskalí či problémů, na které odbor při své činnosti naráží, vedoucí majetkového odboru Bc. Hana Poledníková říká: „K nejsložitějším úkolům našeho odboru patří ve stanovených termínech dokázat vymoci především z velkých podniků a úřadů potřebná povolení a potvrzení, protože tato komunikace bývá jako důsledek složité legislativně právní agendy hodně zdoluhavá a krkolonná. Při naší činnosti také mnohdy narážíme na absolutní neochotu lidí (soukromých vlastníků) jednat a obecně vůbec přistoupit na jakékoliv návrhy z naší strany. Bez jejich souhlasu a spolupráce se ale prostě neobejdeme,

Při naší činnosti mnohdy narážíme na absolutní neochotu lidí (soukromých vlastníků) jednat a vůbec přistoupit na jakékoliv návrhy z naší strany.

a tak už se také stalo, že v důsledku takového jednání nebyla nakonec protipovodňová stavba vůbec realizovatelná. Zejména v poslední době se čím dál častěji setkáváme s nemovitostmi zatíženými zástavami, hypotékami či dokonce nařízenými exekucemi. S takovým pozemkem pak nelze – ani při dobré vůli majitele – nijak nakládat. Dříve jsme se s tímto problémem setkávali opravdu velmi sporadicky, dnes je takto zatížena až třetina pozemků.“

Specifický je pak podle Bc. Hany Poledníkové tento odbor v tom, že se zabývá majetkoprávní činností právě v oblasti vodního hospodářství; tuto činnost vykonávají zčásti ještě Lesy ČR. V minulosti to byla právě již zmiňovaná ZVHS, od které ale přešla správa vodních toků na Povodí Odry a Lesy ČR.

Navzdory pracovní vytiženosti však panuje v majetkovém odboru přátelská atmosféra a zaměstnanci se i mimo pracovní dobu občas scházejí, aby se společně zúčastnili různých sportovních, kulturních či společenských akcí, což jejich vzájemným vztahům prospívá.

Mgr. Bc. Kateřina Šreková
redakce

Prognózování a řízení povodní s využitím vodohospodářské soustavy povodí Odry na příkladu květnové povodně 2010

Vodohospodářská soustava povodí Odry

Vodohospodářská soustava povodí Odry (VHS PO) je situována v centrální části Moravskoslezského kraje, v oblasti Ostravsko-Karvinska, v povodí řeky Odry, s nejvýznamnějšími přítoky Opavou, Ostravicí a Olší. Údolní nádrže začleněné do vodohospodářské soustavy je možné rozdělit do dvou základních skupin, tj. zadržující povrchovou vodu pro vodárenské a pro průmyslové využití.

V důsledku rychlého rozvoje průmyslové výroby na severní Moravě po druhé světové válce vyvstaly u rozvíjejících se urbanizovaných celků zvýšené nároky na zásobování pitnou a užitkovou vodou. K uspokojení rostoucích nároků na zásobování vodou byla v letech 1948 až 1955 vybudována první údolní nádrž – Kružberk – v povodí toku Moravice, přítoku Opavy. Původním záměrem výstavby této nádrže bylo energetické využití průtoků a nadlepšení průtoků pro ostravský průmysl v málovodném období. Až postupem doby byl

tento účel překvalifikován na vodárenské využití. Do konce šedesátých let 20. století byla dále v povodí toku Lučina, přítoku Ostravice, realizována nádrž Žermanice včetně vodohospodářsky významného převodu vody z vedlejšího povodí řeky Morávky, využívající akumulovanou vodu v nádrži čistě pro potřeby průmyslové výroby. V průběhu sedmdesátých let minulého století byly postupně dokončeny práce na nádržích v pořadí Těrlicko na toku Stonávka (přítok Olše), Olešná na Olešné (přítok Ostravice), Morávka na Morávce (přítok Ostravice) a Šance na Ostravici.

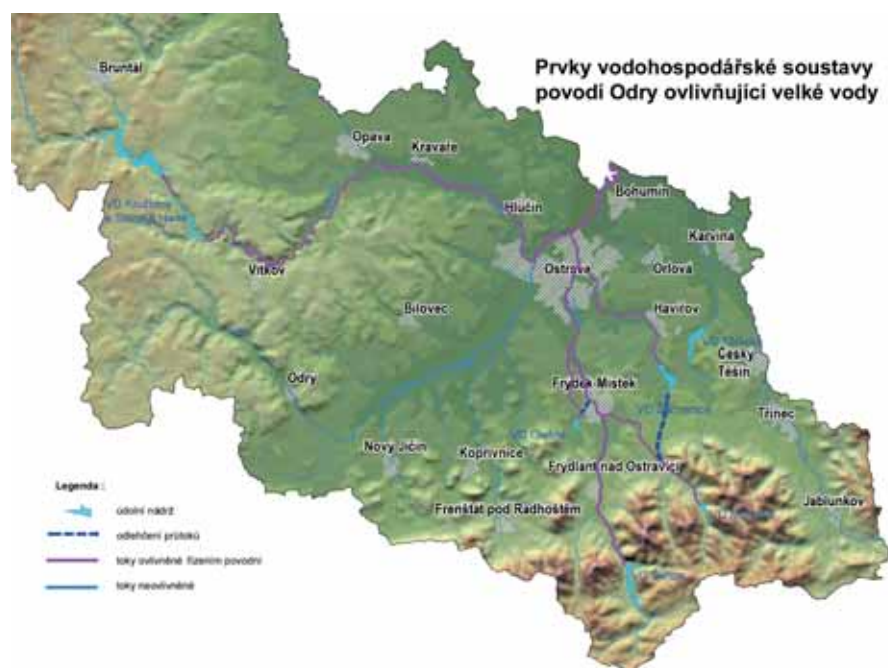
V průběhu sedmdesátých let minulého století byly postupně dokončeny práce na nádržích v pořadí Těrlicko na toku Stonávka, Olešná na Olešné, Morávka na Morávce a Šance na Ostravici.

Epocha rozvoje VHS PO byla do dnešního dne završena výstavbou nádrže Slezská Harta na toku Moravice v období let 1987 až 1997, jež byla realizována na základě úvah o nutnosti posílení níže ležící nádrže Kružberk. Nedílnou součástí VHS PO jsou i další dva převody vody a sedm jezů.

VHS PO je řízena manipulačním řádem. Tento řád obsahuje soubor pravidel aplikovatelných na jednotlivé regulační prvky soustavy (nádrže, jezy, převody vody) tak, aby bylo zabezpečeno plnění požadovaných funkcí řízené soustavy. Funkce VHS PO jsou seřazeny podle jejich významu od zásobování úpraven pitné vody surovou vodou z vodárenských nádrží (Šance, Morávka, Kružberk), které prostřednictvím Ostravského oblastního vodovodu Severomoravských vodovodů a kanalizací a. s. zásobují přibližně milion obyvatel regionu, přes zabezpečení minimálních průtoků v tocích, zásobování provozní a užitkovou vodou, povodňovou ochranu až po výrobu elektrické energie.

Je nutné podotknout, že uspokojování funkcí v uvedeném sledu nemusí být vždy striktně dodržováno a je povinností vodohospodářského dispečinku Povodí Odry, s. p., (VHD) citlivě přihlídnout ke stavu řízeného systému jako celku, zohlednit případnou míru možné spolupráce nádrží v rámci vodohospodářské soustavy, efektivně využít možných převodů vody a zohlednit další případné vazby řízeného systému na okolí. Mezi neúčinnější opatření na ochranu proti povodním patří předpověď průtoků na základě prognózy a měření srážek, která probíhá ve spolupráci s ČHMÚ.

Mezi neúčinnější opatření na ochranu proti povodním patří předpověď průtoků na základě prognózy a měření srážek, která probíhá ve spolupráci s ČHMÚ.

Prvky vodohospodářské soustavy povodí Odry

Povodí Odry, s. p., začalo po roce 1990 budovat síť měřicích stanic a vyvíjet ve spolupráci s prof. Ing. Milošem Starým, CSc., z Vysokého učení technického v Brně předpovědní model HYDROG pro celé povodí Odry. VHD nyní disponuje moderním systémem měřicích stanic, které v reálném čase zajišťují měření a přenos sledovaných veličin. V současné době provozujeme asi 120 stanic, z toho přibližně 70 měří srážky a asi 85 měří hladiny ve vodních tocích a v nádržích. V rámci Operačního programu Životní prostředí probíhá nyní modernizace našeho dispečinku a systému sběru dat za účelem zkapacitnění a zrychlení přenosu měřených dat. V rámci další etapy modernizace bylo realizováno sedm nových vodoměrných a dvě srážkoměrné stanice.

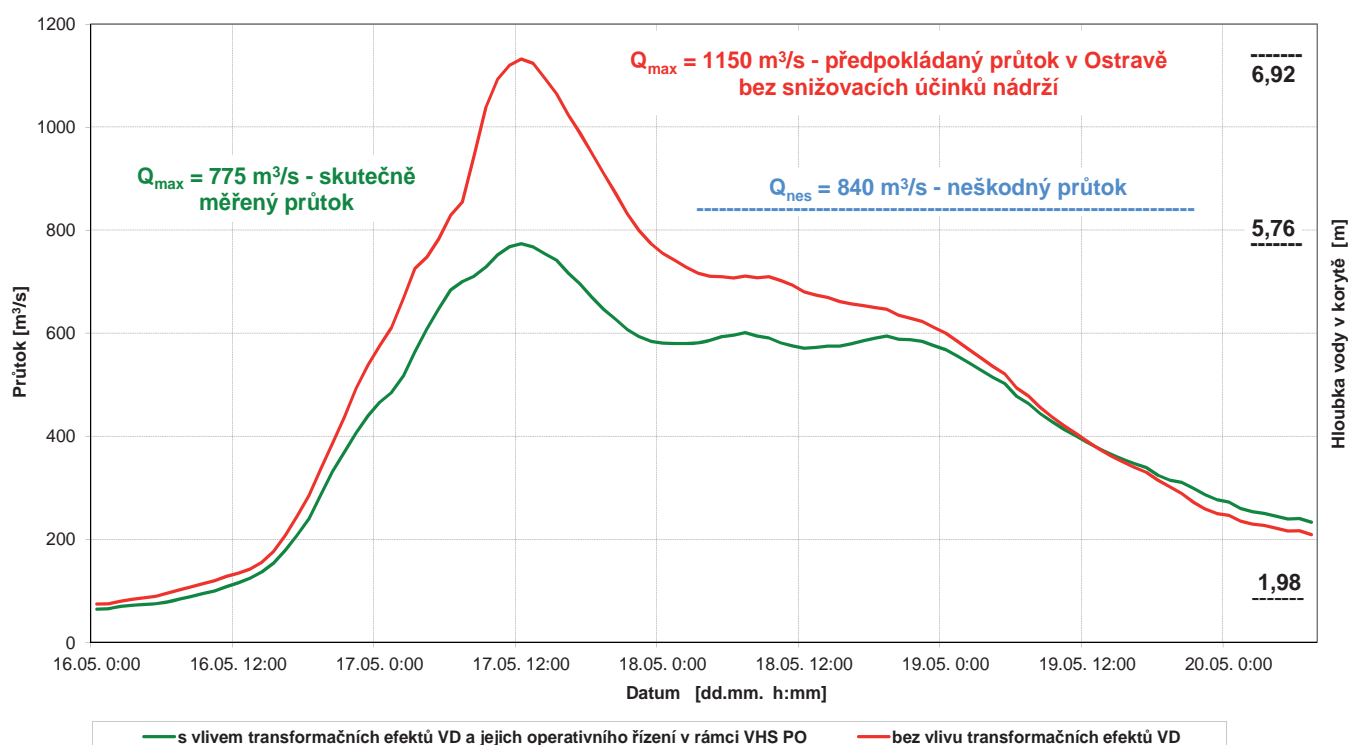
profilů. K předpovědi se využívají data z měřicích stanic, předpovědi srážek z numerického modelu ALADIN provozovaného ČHMÚ a taktéž ze střednědobého modelu ECMWF.

Ve druhé polovině května a na počátku června 2010 byly v České republice zaznamenány dvě významné srážkové epizody. Oblast povodí Odry, zejména Beskydy a jejich podhůří, byla zasažena extrémními srážkami. Například v první srážkové epizodě mezi 15. a 20. květnem spadlo na Morávce 390 litrů vody na metr čtvereční, na Lysé hoře 363 litrů na metr čtvereční a na Visalajích 360 litrů na metr čtvereční, přičemž mnohde v našem povodí byly překročeny 100leté jedno- až tří denní úhrny. Reakcí na tyto spadlé srážky byla významná odtoková odezva, kdy v mnoha

a spoluprací mezi nádržemi se podařilo průběh povodně v úsecích toků pod nádržemi významně snížit, a tím zde došlo k ochraně území podél vodních toků a snížení materiálních škod pobřežníků na minimum. Bylo tak zamezeno případným povodňovým škodám v řádu stovek milionů korun. Dále budou podrobněji popsány provedené manipulace pouze na významných nádržích – Šance, Morávka, Žermanice a Těrlicko.

VD Šance na řece Ostravici

V době před povodní se z VD Šance soustavně vypouštěl průtok 2,4 m³/s a hla-

Vliv transformačních efektů údolních nádrží na řece Ostravici v Ostravě za povodně v roce 2010

Prognóza průtoků a řízení nádrží během povodně 2010

V současnosti se předpověď průtoků uskutečňuje ve spolupráci s ČHMÚ za pomoci předpovědního modelu HYDROG asi do 60 říčních profilů, včetně osmi přehradních

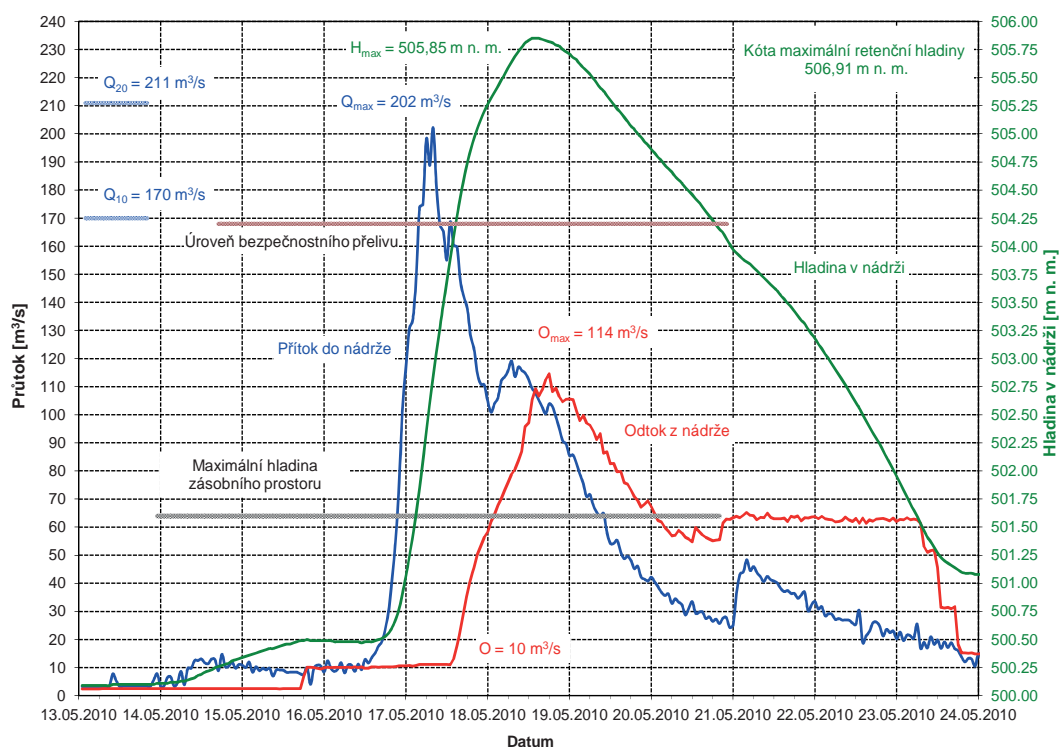
profilů v povodí byly značně překročeny hodnoty 20letých průtoků, přičemž celkově nejvíce zasaženo bylo povodí Olše, kde byla ve Věřňovicích překročena úroveň 100letého průtoků.

Během těchto povodňových událostí byly nepřetržitě zpracovávány předpovědi průtoků v povodí a navrhovány optimální manipulace na nádržích. Na některých nádržích bylo dosaženo nejvyšších hladin od jejich výstavby. Na základě předpovědi

dina v nádrži byla udržována v zásobním prostoru. Již při začátku srážek dne 15. května byl večer navýšen odtok vody z nádrže na hodnotu 10 m³/s a ten byl udržován až do okamžiku dostupnosti hladiny vody na úroveň bezpečnostního přelivu dne 17. května odpoledne. **Odtok z nádrže při maximálním přítoku do ní byl snížen z 200 m³/s na 10 m³/s.** Hladina v nádrži kulminovala dne 18. května v odpoledních hodinách při naplnění

TÉMA KAPKY

Transformace povodňové vlny VD Šance v květnu 2010

retenčního prostoru nádrže z 80 procent, což bylo přibližně 1,0 metru pod úrovní maximální retenční hladiny vody v nádrži.

VD Morávka na řece Morávce

Na nádrži bylo přistoupeno na základě zpracovaných prognóz k předpouštění nádrže již čtyři dny před začátkem srážkové činnosti, dne 11. května, kdy odtokem necelých 3 m³/s zaklesávala hladina v nádrži do zásobního prostoru. K urychlení předpouštění došlo dne 14. května v 9 hodin zvýšením odtoku na přibližně 10 m³/s po vyhodnocení výsledků předpovědního modelu. **V době kulminace přítoku vody do nádrže (120 m³/s) činil odtok z nádrže pouhých 6 m³/s.** Uvedená hodnota odtoku ze spodních výpusťů zůstala zachována až do okamžiku dosažení kóty bezpečnostního přelivu dne 17. května v 15 hodin. Za necelých 23 hodin se hladina v nádrži zvýšila asi o 9,3 metru, čímž byl zcela zaplněn ovladatelný retenční objem nádrže. K dosažení maximální retenční hladiny vody v nádrži zbývalo 0,4 metru, tj. nádrž byla naplněna téměř ze 100 procent. Díky předpovědi

průtoků a účinné manipulaci došlo při tlumení povodně k maximálnímu využití prostoru nádrže, a tím k významnému pozitivnímu ovlivnění průtoků v toku pod nádrží a minimalizaci povodňových škod na majetku pobřežníků.

VD Žermanice na řece Lučině a VD Těrlicko na řece Stonávce

Na nádrži Žermanice na řece Lučině odtok vody z nádrže v době kulminace přítoku (80 m³/s) činil 10 m³/s a hladina vody v nádrži kulminovala při téměř 100procentním zaplnění retenčního prostoru nádrže, kdy k dosažení maximální retenční hladiny chybělo pouze devět centimetrů. Účinnou transformací odtoku z nádrže byla ochráněna zástavba v sídlech na řece Lučině pod nádrží včetně města Haviřova a nedošlo k zaplavení komunikace I/11 v úseku Ostrava – Haviřov pod soutokem Lučiny se Sušankou.

Na nádrži Těrlicko na řece Stonávce došlo k účinnému prázdnění zásobního prostoru nádrže před příchodem povodňových

průtoků vzhledem k získaným výsledkům z předpovědního modelu. V průběhu povodňové situace došlo k naplnění prostoru nádrže, řízený odtok vod z nádrže kulminoval na hodnotě 60 m³/s při zaplnění retenčního prostoru nádrže z 85 procent a do kóty maximální retenční hladiny zbývalo 25 centimetrů. **Odtok vody z nádrže v době kulminace přítoku (140 m³/s) činil 20 m³/s.**

Závěr

Vodohospodářská soustava povodí Odry je robustní systém vodních děl a je nástrojem umožňujícím řešit vlivy

sucha a povodňových situací. Jeho prioritou je poskytovat vodu pro zásobování přibližně milionu obyvatel Moravskoslezského kraje s tím, že přípustné je pouze

Vodohospodářská soustava povodí Odry je robustní systém vodních děl a je nástrojem umožňujícím řešit vlivy sucha a povodňových situací.

omezení dodávky povrchové vody pro úpravny pitné vody v souhrnné délce maximálně 26 hodin v roce. Tuto soustavu je nyní žádoucí doplnit o její další část, a to o opatření v povodí horního toku řeky Opavy, v prostoru Jeseníků a hlavních sídel Krnova a Opavy, přičemž základním prvkem tohoto opatření má být údolní nádrž na řece Opavě u obce Nové Heřminovy.

**Ing. Břetislav TUREČEK,
Ing. Lukáš PAVLAS,
Ing. Lubomír JAROŠ, Ph.D.**

odbor vodohospodářských koncepcí a informací

Úprava Sedlnice – km 6,470–7,601

Povodí Odry, státní podnik, připravuje k zahájení realizaci rozsáhlých protipovodňových opatření na vodním toku Sedlnice. Účelem této stavby je protipovodňová ochrana zástavby údolní nivy řeky Sedlnice v obci Sedlnice.

Zájmový úsek úpravy tohoto vodního toku se nachází v obci Sedlnice. V této souvislosti je potřeba zmínit skutečnost, že tato akce plynule navazuje na již realizovanou úpravu vodního toku Sedlnice, která byla v této obci před několika lety provedena státním podnikem Povodí Odry, a v konečném důsledku zajistí komplexní řešení ochrany obce před povodněmi.

V současné době má koryto Sedlnice převážně kapacitu na vodu Q_5-Q_{10} . Samotná ochranná opatření budou provedena zkapacitněním koryta Sedlnice na průtok $Q_n = 57,2 \text{ m}^3/\text{s}$, který odpovídá průtoku vody Q_{20} . Zajištění vyšší povodňové ochrany než na Q_{20} formou dalšího zvýšení kapacity koryta bylo kvůli rozsahu záborů a vyvolaným investicím (jako jsou rekonstrukce mostů, přeložky inženýrských sítí, odvádění povrchových vod z ohrázeného území) prakticky nereálné a neefektivní.

Jak z výše uvedeného vyplývá, návrh správného a komplexního řešení bylo velmi obtížné. Z toho důvodu byly při řešení zkapacitnění koryta a zvýšení povodňové ochrany v zájmovém úseku variantně řešeny všechny objekty a následně byla vybrána optimální kombinace technických řešení z pohledu funkčního, finančního a krajinytrvného. Technické řešení úpravy toku v zájmovém úseku tak bude spočívat zejména v následujících opatřeních:

1. Ve zkapacitnění spádového stupně v ř. km 6,337. Zkapacitnění je docíleno snížením přelivné hrany spádového stupně a vybudováním levobřežního bočního přelivu, který bude zaústěn obtokovým korytem pod spádový stupeň. Omezujícím faktorem je stávající silniční most v ř. km 6,365 dle TPE, který vzdouvá povodňové průtoky již pod úroveň Q_{20} .
2. V návrhu příčných profilů stávajících mostních objektů na místních komunikacích s kapacitou Q_{20} . Jeden z mostů bude přesunut do jiného ř. km do přírodního úseku vodního toku.

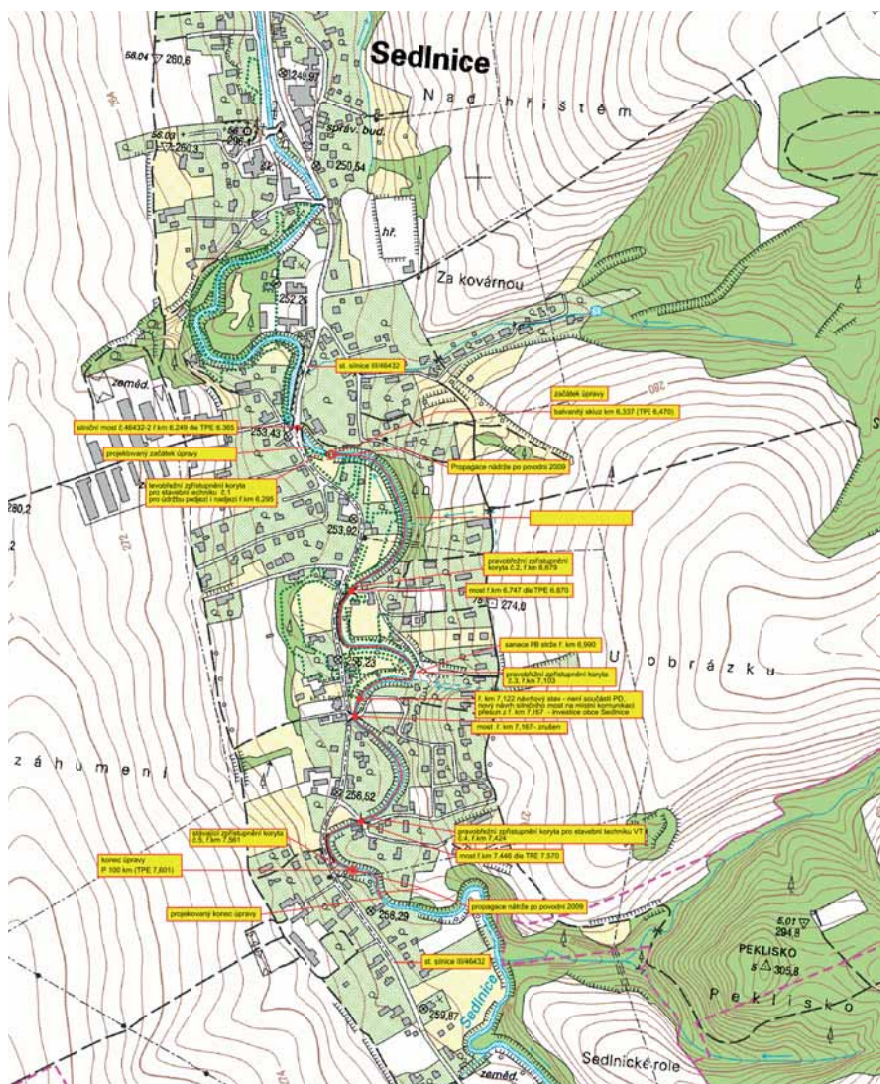
3. Ve zkapacitnění koryta vodního toku v místech ostrých meandrá vybudováním nového povodňového koryta.
4. Ve zkapacitnění koryta vodního toku v celé délce zájmového úseku formou rozšíření průtočnosti koryta, a to v úsecích souběhu s krajskou komunikací III/46432.
5. V přebudování zaústění silničních příkopů formou klasických výustních objektů se zpětnými klapkami.
6. Ve směrové úpravě osy vodního toku.
7. V probírce pobřežní zeleně a nové náhradní výsadbě.

Tato akce patří k nejdůležitějším a hlavně finančně nejdražším, které státní podnik Povodí Odry v letošním roce zahájí. Samotné financování je zajištěno z programu Ministerstva zemědělství ČR „129 120

Tato akce patří k nejdůležitějším a hlavně finančně nejdražším, které státní podnik Povodí Odry v letošním roce zahájí.

Podpora prevence před povodněmi II“. Náklady stavebních prací se budou pohybovat řádově kolem 40 milionů Kč. Zahájení realizace je plánováno na červenec tohoto roku a veškeré stavební práce budou dokončeny do konce října 2013.

Mgr. Miroslav JANOVIAK, LL.M.
investiční ředitel

Celková situace stavby

TÉMA KAPKY

Monitoring na horní Opavě

K opatřením na horní Opavě nepatří jen výstavba rozsáhlých vodních děl, jako jsou přehradby a úpravy na tocích, ale je do tohoto komplexního

celku akcí zahrnuta i příprava malých, avšak užitečných stavbiček, sloužících k monitorování srážek a průtoků.

Srážkoměrná stanice

V úzké spolupráci s dispečinkem našeho podniku je v oblasti mezi obcí Heřmanovice a statutárním městem Opavou připravováno sedm limnigrafických a pět srážkoměrných stanic. Ty budou umístěny nejen na řece Opavě, ale i v dílčích povodích ovlivňujících tento tok. Dvě ze srážkoměrných stanic se nacházejí i na polském území. Data ze všech stanic budou přenášena rádiovou datovou sítí či pomocí GSM/GPRS komunikace,

a budou tak okamžitě našemu dispečinku k dispozici. Všechny stanice již mají vyřízena potřebná povolení ke stavbě a vysílání, finance se podařilo zajistit z dotací Operačního programu Životní prostředí. V letošním roce nás tak čeká výběrové řízení na zhotovitele, zahájení stavebních prací a v roce 2013 budou stanice uvedeny do provozu.

Předpokládané náklady na realizaci stanic byly projektantem odhadnuty přibližně na osm milionů Kč.

Předpokládané náklady na realizaci těchto stanic byly projektantem odhadnuty přibližně na osm milionů Kč.

Ing. Jiří KONEČNÝ
investiční odbor

Majetkové vypořádání – horní Opava

V rámci přípravy investiční akce „Opatření na horní Opavě“ probíhá souběžně s projekčními a dalšími pracemi i majetkoprávní vypořádání nemovitostí, které budou jednotlivými stavbami dotčeny.

V letech 2009 až 2011 probíhaly výkupy na základě usnesení vlády z roku 2008, kterým bylo uloženo zahájit majetkoprávní vypořádání do celkové výše 200 milionů Kč.

V letech 2009 až 2011 probíhaly výkupy na základě usnesení vlády z roku 2008, kterým bylo uloženo zahájit majetkoprávní vypořádání do celkové výše 200 milionů Kč v letech 2009 až 2012, a to

v lokalitě budoucí zátopy přehradby v Nových Heřminovech. Současně v tomto usnesení byly stanoveny podmínky pro výpočet náhrad za vykupované nemovitosti včetně příslušenství, tj. pro ocenění vykupovaného majetku. Výkupy probíhaly do výše finančních limitů stanovených pro jednotlivé kalendářní roky a v souhrnné částce byly dokončeny v roce 2011.

V únoru 2011 se vláda znovu zabývala problematikou přípravy „Opatření na horní Opavě“, zhodnotila dosavadní průběh a rozhodla o poskytnutí dalších 280 milionů Kč na dokončení majetkoprávního vypořádání, a to od roku 2012 do roku 2016. Pro jednotlivé roky jsou opět stanovovány finanční limity pro tyto výkupy.

Pro rok 2012 byla stanovena jako limit částka 30 milionů Kč z celkové sumy určené vládou, v rámci této druhé části majetkoprávního vypořádání však již jsou vykupovány majetky i mimo

V únoru 2011 vláda ČR rozhodla o poskytnutí dalších 280 milionů Kč na dokončení majetkoprávního vypořádání, a to od roku 2012 do roku 2016.

budoucí zátopy přehradby. Týká se to zejména nemovitostí nebo jejich částí, dotčených úpravami na tocích níže po toku pod budoucí přehradou. Kupní smlouvy pro rok 2012 jsou v současnosti již z drtivé většiny uzavřeny, zčásti pak jsou nemovitosti i převedeny v katastru nemovitostí a uhrazeny. Výkupy budou v letošním roce dokončeny nejpozději do konce října.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Co je a co není k jídlu v jarní přírodě

Pojídáním darů jarní přírody můžeme zaplnit žaludek a doplnit vitaminy, ale i získat místo na hřbitově. Proto co neznám, to nejím, neochutnávám ani netestuji na jiných osobách. Nedoporučuji zabíjet chráněné druhy, které byly součástí jídelníčku našich předků. Žabí stehýnka pojídali už v neolitu, což dokazuje nález žabích kostí ve vykopávkách u Kutné Hory. Podle pozůstatků se jednalo o skokana hnědého, který zatím není chráněn, ale můžeme si ho splést s jinými chráněnými druhy. Jinou živočišnou

Penízovka smrková

lahůdku připravovali pro císaře Rudolfa II. Byl to nejprve ve slané vodě vařený a následně na roštu pečený bobří ocas. Bobr byl řazen mezi postní jídla, k nimž náleželi raci, hlemýždi, želvy, vydry a vodní ptactvo.

Rostlinná říše poskytuje lepší sortiment a můžeme si být jisti, že kromě zaplnění žaludku získáme i tělu potřebné látky. Mezi první jarní pochutiny patří fialky, sedmikrásky, list řebříčku, popence a kopřivy, které tvoří základ pro jarní polévku. Nejprve na másle

Mezi první jarní pochutiny patří fialky, sedmikrásky, list řebříčku, popence a kopřivy, které tvoří základ pro jarní polévku.

podusíme cibuli, a když pěkně zavoní a my polkneme první slinu, přidáme dvě hrsti bylinek, podusíme, zalijeme vývarem a povaříme. Na závěr zamícháme smetanu nebo mléko a prohřejeme. Lze přidat i jíšku nebo vejce. Výsledný pokrm bude působit močopudně, podpoří činnost srdce a krevního oběhu. Zlepší se vaše látková přeměna, krvetvorba a ubudou kila. Pomůže proti nadýmání, nemocem jater, žlučníku a proti nočnímu pomočování. Královnou jarní kuchyně je kopřiva. Kopřivový špenát zapečený v palačinkách nebo v listovém těstě vás překvapí a nadchne. Kopřivu lze použít do velikonoční nádivky, masové rolády, sekané a na omelety. Pro tyto účely trháme mladé lístky, starší jsou hůře stravitelné a obsahují usazeniny anorganických látek. Vzrostlé stonky

Česnek medvědí

kopřivy jsou vláknité a tuhé, a lze se tak přesvědčit, že z kopřivy je možné vyrábět i textilní vlákno. O léčebných účincích kopřivy se vědělo již v antice a její hojná konzumace se připisoval vliv na dlouhý život. Z lesa si přineseme mladé listy ostružin, malin a ja-

O léčebných účincích kopřivy se vědělo již v antice a její hojná konzumace se připisoval vliv na dlouhý život.

hodníku, které mají nejen léčebné účinky a obsahují vitamin C, ale jsou i výborné na čaj. K těmto listům můžete přihodit několik mladých výhonků ze smrku a další bylinky. Takový čaj obzvláště oceníme připravený v kotlíku na ohni po smažení vaječiny. Je močopudný, reguluje tvorbu žluče, stává průjmy a my máme o léčbu následků konzumace vaječiny postaráno. V lužních lesích kolem potoků a řek nalezneme divoký chmel otáčivý. Má málo účinných látek a pivo z něj dobré nebude (zkoušela jsem to), ale mladé výhonky lze použít k jídlu jako chřest nebo po uvaření přidat do zeleninového salátu. Podle starých herbářů mladé výhonky

Řeřišnice hořká

chmele zahánějí melancholii a horká šťáva nakapaná do uší odstraňuje záněty, což bych nezkoušela. Kouření chmele má prý podobné účinky jako konopí a navíc zmírňuje bolesti hlavy. Přidávat chmel do piva začali křesťanští mniši za účelem potlačení sexuální touhy, která náležela mezi dáblova pokušení. Chmel má také estrogenní účinky, vede k feminizaci mužského těla spojené s fyzickými změnami (rostou prsa). Nenáviděná bršlice kozí noha představuje pro zahrádkáře obtížný plevel, ale pro kuchyni bylinu s obdobným uplatněním jako kopřiva. Bršlice patří do čeledi miříkovitých rostlin, které zahrnují řadu jedlých, ba i léčivých druhů (mrkev, celer, bedrník obecný, pastinák, petržel), ale i jedovaté. Antický filozof Sokrates byl odsouzen k otravě bohlavem plamatým a odvar z této rostliny byl mezi traviči velmi populární. Rostliny z čeledi miříkovitých mají podobné květenství i listy, a proto zde obzvláště platí, že co neznám, nesbírám. Jako jedlý je uváděn i bolševník obecný (*Heracleum sphondylium*), menší příbuzný invazního bolševníku velkolepého (*Heracleum giganteum*), který je jedovatý a šťáva z něj působí jako yperit. Podobně může působit i šťáva z bolševníku obecného. Nezkoušela bych ani bolševníkový likér, který je doporučován jako afrodiziakum.

Prvosienka jarní

Sírovec žlutooranžový

Mezi jedlými rostlinami je mnoho dalších běžných bylin (prvosienky, kokoška pastuší tobolka a merlík všedobr), které se mohou připravovat jako zelí nebo špenát. Jistě jste jedli šťovík

Mezi jedlými rostlinami je mnoho běžných bylin, které se mohou připravovat jako zelí nebo špenát.

kyselý rostoucí na loukách a v příkopech. Kyselá chuť této rostlinky je osvěžující díky obsahu kyseliny šťavelové. Pokrmy z této rostliny – a obecně ze všech rostlin obsahujících kyselinu šťavelovou – je vhodné doplňovat mléčnými výrobky. Závin z listového těsta se šťovíkem, česnekem a balkánským sýrem je delikatesa. Šťovíková polévka připravená z půl litru mléka, bujonu, tří brambor, hrsti šťovíkových listů, soli, pepře a dvou vařených vajec je rychlá a dobrá. Dáme vařit osolené mléko spolu s na kostičky nakrájenými brambory a kostkou bujonu. Jakmile brambory změknou, přidáme nadrobno nasekané lístky šťovíku a necháme přibližně pět minut vařit. Dochutíme solí a pepřem. Uvařené vejce

nasekáme, vložíme do talíře a přelijeme polévkou. Lze doplnit zamícháním kousku taveného sýra nebo smetany. Na vlhkých místech roste řeřišnice hořká (*Cardamine amara*), blízká příbuzná zákonem chráněné potočnice lékařské (*Nasturtium officinale*), která se dříve pěstovala jako běžná zelenina a léčivka. Roste pomístně v teplejších oblastech. Semínka nebo sazenice potočnice lékařské lze v některých zahradnictvích získat a pěstovat na zahrádce. Základním rozlišením mezi oběma druhy je barva prašníků tyčinek. Běžná řeřišnice hořká má prašníky fialové. Na alpských prameništích Krkonoš, Hrubého Jeseníku a Králického Sněžníku roste kriticky ohrožená řeřišnice hořká Opizova (*Cardamine amara opicii*), kterou nebudeme trhat. Oba druhy jsou vhodné na přípravu salátu nebo na chléb s máslem, sýrem apod. Listy bohaté

na hořčiny a vitamin C trháme z nekvetoucí rostliny, protože v době kvetení se zvyšuje množství hořčin.

Nelze vynechat jarní jedlé houby. Navzájem podobné jsou závojenka podtrnka (*Entoloma clypeatum*), rostoucí pod růžovitými stromy výhradně mimo les, a čirůvka májovka (*Calocybe gambosa*), která roste i v lese. Oba druhy jsou zaměnitelné s jedovatou a v lesích rostoucí závojenkou olovovou (*Entoloma sinuatum*). Ceněnými houbami jsou smrže, zahrnující několik navzájem si podobných druhů, a ucháč obrovský (*Gyromitra giga*), který je zaměnitelný s jedovatým ucháčem obecným (*Gyromitra esculenta*). Podle latinského „esculenta“ se můžeme domnívat, že se jedná o jedlou houbu, a v minulosti byl skutečně za jedlou houbu považován. Otrava se objevuje poměrně pozdě, po šesti až dvanácti hodinách, a může být smrtelná. Na smrkových šiškách roste koncem zimy a počátkem jara jedlá, ale drobná penízovka smrková. Je zaměnitelná s jedovatou zvonovkou jarní (*Entoloma vernum*), která roste od konce března do června v trávě v příkopech a na lesních cestách. Nezaměnitelné jsou jedlé dřevokazné houby ucho Jidášovo (*Auricularia auricular-judae*) a sírovec žlutooranžový (*Laetiporus sulphureus*).

Smrž

Na výčet všech planých jedlých rostlin by nestačilo celé vydání Kapky. Všeobecně je známé užití bezu černého, sedmikrásky, česneku medvědího, ptačince žabince, pampelišky a dalších léčivých rostlin v lidovém i současném léčitelství a v kuchyni. Vzhůru do přírody na sběr rostlinek a dobrou chuť!

RNDr. Lenka FILIPOVÁ
ekolog

Jarní úklid odpadu na VD Slezská Harta

Úklid Slezské Harty

Tak jako v předchozích letech i tento rok proběhl jarní úklid okolo zátopy VD Slezská Harta. Akce, organizovaná místními organizacemi Českého rybářského svazu, proběhla v sobotu 28. dubna a zúčastnili se jí lidé z řad rybářů i dobrovolníků.

Odpad byl soustředěn na sběrná místa, odkud pak byl za pomoci našich zaměstnanců na pracovní pramici odvezen a následně Českým rybářským svazem v dalších dnech dopraven na skládku v Horním Benešově. Celkově se nasbíralo

přibližně 1,5 tuny odpadu. Další úklid proběhne pravděpodobně ještě na podzim.

Ing. Radek PEKAŘ
vedoucí provozního úseku

Úklid odpadu na VD Olešná

Se začátkem jara roztál i poslední sníh. Právě ten milosrdně zakrýval po část roku všechen nepořádek a odpadky, které někteří obyvatelé nejsou schopni nebo ochotni odložit na místa k tomu určená, tj. do popelnic, odpadkových košů, do sběrných dvorů

apod. Bylo by to krásné a jednoduché, kdyby to tak lidé dělali. Slušné vychování a ohleduplnost nejsou všem dány nebo od dětství vštěpovány. Jinak si neumím vysvětlit, proč minimálně dvakrát do roka členové Českého rybářského svazu, místní

Na VD Olešná bylo nasbíráno celkem 370 kg odpadu

Úklid odpadu na VD Olešná

organizace Frýdek-Místek ve spolupráci s pracovníky VD Olešná odvázejí na skládku desítky pytlů odpadků posbíraných kolem břehů nádrže. Letos byl jarní úklid odpadu proveden 14. dubna. Po svezení všeho nalezeného můžeme konstatovat, že za podzimní a zimní období zde lidé odložili 370 kilogramů nepotřebného smetí. Kromě komunálního odpadu byly uklizeny a odvezeny na skládku také nepotřebné pneumatiky a stavební materiál. Inu dosáhnout úrovně civilizovaných evropských zemí nebude asi jednoduché.

Ing. Dalibor KRATOCHVÍL
vedoucí VHP vodní díla

Seminář hrázných na Máchově jezeře

Každoročně se pracovníci našeho podniku účastní mnoha školení. Od těch rutinních a povinných až po velmi odborné. Trochu mimo tyto mantinely stojí seminář pro vedoucí hrázné z jednotlivých přehrad celé České republiky. Již jen frekvence jednou za pět až šest let a více než 50letá historie dávají tomuto pracovnímu setkání značku jisté jedinečnosti. Také přítomnost kolem 200 účastníků s velmi podobnými pracovními povinnostmi, problémy a mnohdy i zájmy je ideální možnost pro neformální výměnu zkušeností. Navíc se kromě pracovníků Povodí semináře zúčastnili také zástupci ČEZ a Lesů ČR.

bezpečnostní přeliv, na který u přehrad v našem povodí nenarazíme. Další problematika již byla obdobná jako na našich vodních dílech. Samotný seminář měl dvě celodenní části – přednáškovou a odbornou exkurzi. V přednáškové části byla největší pozornost zaměřena na činnost během povodní a vyhodnocení naměřených veličin. Dále byli hrázní seznámeni s novými způsoby měření a pozorování hrází včetně názorných příkladů poruch hrází, případně

VD Mlýnice

VD Želivka

Hlavním organizátorem je vždy společnost Vodní díla – TBD a.s. v úzké spolupráci s některým z podniků Povodí. Po semináři konaném v roce 2006 na Orlíku bylo letos koncem dubna organizátory velmi vhodně zvoleno Máchovo jezero, nacházející se na teritoriu Povodí Labe. Jen pro úplnost je nutné upřesnit, že Máchovo „jezero“ není jezero, ale umělá vodní nádrž s výškou hráze 10 metrů a celkovým objemem vody 6,6 milionu m³.

Za Povodí Odry, s. p., se zúčastnili nejen vedoucí hrázni a jejich nadřízení, ale také zástupci provozního odboru. Protože cesta na místo konání byla dost dlouhá a bylo nutné provést bezpečnostní přestávku v řízení, dohodli jsme s pracovníky VD Želivka prohlídku tohoto hlavního vodárenského zdroje pro Prahu a okolí. Technicky nás zaujal šachtový

technologie. Za upoutávku na následující den bylo možné považovat fotografie z povodně v srpnu 2010. Přednášky byly zakončeny velmi názornou interaktivní prezentací spojenou s namátkovým přezkoušením účastníků z odborné terminologie. Oproti písemnému testu na minulém semináři byla tato forma pro přítomné mírnější.

Protržená hráz VD Niedów

Odborná exkurze zahrnovala návštěvu dvou přehrad v srpnu 2010 přírodou bez varování napadených a dnes lidmi opravovaných. Jednou z nich byla Mlýnský náhon v povodí Labe, kde během povodně došlo k přelití koruny zděné hráze v celé její délce 159 metrů paprskem vody vysokým 16 centimetrů po dobu 40 minut. Tato hráz z roku 1906 přestála zatížení extrémní povodně, která byla svou kulminací odhadována na 1,5krát Q_{1000} , bez větších škod. Obnažená část zdiva na vzdušné patě hráze byla ihned po povodni sanována a dnes probíhají drobnější opravy koruny hráze, technologie a připravuje se odtěžení sedimentů z nádrže. Druhou navštívenou byla přehrada Niedów na polské straně. Tato zemní hráz z roku 1962 s návodním betonovým těsněním tak odolná nebyla. Pro profil hráze byl z povodí o ploše 331 km² stanoven maximální průtok kontrolní povodně (PMF) na 267 m³/s. Během povodně však průtok dosahoval 1150–1300 m³/s!!! Nepomohly ani tři mohutné hrázené přelivy o celkové kapacitě 500 m³/s. Po přelití během povodně došlo k rozplavení štěrkopísčitého násypu a protržení hráze. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o hlavní zdroj vody pro místní tepelnou elektrárnu, byla hráz provizorně opravena a dnes je nádrž provozována se sníženou hladinou. Nyní je připravena rekonstrukce hráze. Ta ale již bude betonová gravitační, doplněná o další korunový přeliv. Tyto exkurze byly velmi poučné a opět nám ukázaly, že s přírodou nemůže člověk bojovat, ale musí ji s pokorou respektovat.

Ing. Dalibor KRATOCHVÍL
vedoucí VHP vodní díla

Světový den vody 2012

Jako každoročně se i letos slavil 22. března Světový den vody, který byl tentokrát spojen s tématem Voda a bezpečnost potravin.

V rámci oslav se uskutečnila v Praze tradiční celostátní konference vodohospodářů za účasti zástupců státních orgánů i vodohospodářských podniků. Státní podnik Povodí Odry se pak k oslavě připojil jednak 16. března společnou tiskovou konferencí s podniky SmVaK a. s. a OVAK a.s., kterou organizačně zajistila společnost OVAK, jednak uspořádáním dne otevřených dveří na přehradách Kružberk,

Světový den vody - tisková konference

Den otevřených dveří na Kružberku

Den otevřených dveří na Morávce

Den otevřených dveří na Žermanicích

Slezská Harta, Morávka a Žermanice, na vodohospodářském dispečinku a ve vodohospodářských laboratořích.

Den otevřených dveří 2012 se konal v sobotu 24. března za velmi příjemného jarního počasí. Návštěva byla obdobná jako v ostatních letech – Slezskou Hartu a Žermanice navštívilo zhruba po tisícovce návštěvníků, Morávku asi 850, Kružberk 800 a vodohospodářský dispečink a vodohospodářské laboratoře po padesátce návštěvníků. Přehrada Šance byla i v letošním roce pro prohlídky nepřístupná z důvodu připravované rekonstrukce.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Den otevřených dveří na Slezské Hartě

Adrenalin Cup 2012

Letošní 16. ročník Adrenalin Cupu, extrémního závodu čtyřčlenných štafet, se bude konat v sobotu 23. června 2012. Jednou ze čtyř disciplín je jízda na kajaku na vodním toku Ostravice se startem pod VD Šance a cílem u hřiště v obci Ostravice. Pro uskutečnění této disciplíny je nutné vypouštění zvýšeného průtoku ve výši přibližně 13 m³/s z vodního díla Šance. Vzhledem k tomu, že VD Šance je víceúčelová nádrž a je začleněna do vodohospodářské soustavy povodí Odry, je možné zvýšené vypouštění provést, a umožnit tak konání tohoto prestižního závodu. Zvýšený průtok bude vypouštěn po dobu asi pěti hodin a může ho využít i ostatní vodácká

Start závodu v Ostravici – běh

Předávka mezi paraglidem a jízdou na kole

Náladový snímek závodníka na Ostravici

veřejnost ke sjezdu Ostravice mimo závodní úsek. Povodí Odry ve spolupráci s pořadatelem závodu podniká kroky k zabezpečení maximální bezpečnosti rekreatantů, kteří se budou nacházet v blízkosti vodního toku a mohou být ohroženi zvýšeným průtokem. Na základě smluvního vztahu bude pořadatel o zvýšeném průtoku informovat obce, zajistí informace v médiích a dále zajistí hlídkovou službu podél vodního toku. Nám nezbyvá než popřát pořadatelům pěkné počasí a hladký průběh závodu.

Ing. Jiří PAGÁČ
VH dispečník

Pozvánka na XXXIX. ročník Vodohospodářské padesátky

Dovolujeme si Vás srdečně pozvat na 39. ročník Vodohospodářské padesátky, který pořádá společnost ČEVAK a.s. v Novohradských horách.

Termín: 7.–9. 9. 2012

Trasy: pěší v délce cca 22 a 37 km
cyklo v délce cca 58 a 88 km

Start a cíl: Horní Stropnice

Ubytování: koleje Jihočeské univerzity

Stravování: menza Jihočeské univerzity

Společenský večer bude v KD Metropol

Účastnický poplatek: 1450 Kč

Přihlášky na přiloženém formuláři zašlete nejpozději do 30. dubna 2012 paní Lence Zimmelové na e-mailovou adresu: lenka.zimmelova@cevak.cz.

Na základě zaslaných přihlášek Vám bude vystaven daňový doklad.

Podrobnější informace o připravované VH 50 budou průběžně zveřejňovány na stránkách společnosti ČEVAK a.s. – www.cevak.cz.

Za organizační tým
Ing. Jitka KRAMÁŘOVÁ
a **Bc. Miluše ŠVECOVÁ**

Vodohospodářský půlmaraton

Transparenty po celé vlasti zvou všechny příznivce dálkových běhů do ulic velkoměst, protože „... kde můžete získat tak moc za tak málo...“. Běhá se v Praze, běhá se také v metropolích Hanáků, Jihočechů a Severočechů. Ke čtveřici velkých měst dne 9. června přibyl také Jistebník.

Na první pohled se jedná o obyčejnou vísku v Poodří, které si člověk sotva povšimne z projíždějícího rychlíku. Už ale na ten druhý zjistíte, že se zde rozlévá krajina Chráněné krajinné oblasti Poodří s korálky rybníků s labutěmi na hladině – jako stvořená k proběhnutí. Když P. I. Čajkovskij psal hudbu pro jeden ze svých nejznámějších baletů, zcela určitě zavítal pro inspiraci do lesů a k tůním kolem Jistebníku.

Tříletá Terežka Kamínková – budoucí modelářka – samozřejmě po svém tatínkovi Davidovi!

Stejně motivy věnovaly cestu i letošních hlavních pořadatelů, kterými bylo občanské sdružení ZVH 30 ve spolupráci se sportovním klubem Yeti z Ostravy. ZVH 30 si většina lidí spojuje s během v bílé stopě po rejvízských pláních třetí lednovou sobotu. Organizátoři se ale vydali cestou rozšíření svých aktivit i na letní půlrok, kdy roční mezeru nově vyplní právě běh Poodřím.

Samotný běh na 21 kilometrů byl jen jednou z disciplín jinak nabitého dne. Dopoledne patřilo sportovním aktivitám těch nejmenších. Děti z prvního stupně základní školy absolvovaly sportovní čtyřboj – sprint, běh na 300 metrů, běh přes překážky a hod. Pro starší žáky byl připraven branný závod. Přibližně 40 dětí, rozdělených do kategorií podle věku, soupeřilo v dovednostních disciplínách s míčem.

To hlavní ale přišlo až odpoledne. Půlmaratonští běžci z řad vodohospodářů, ale i jiných týmů vyběhli přesně v 15 hodin střeoevropského letního času do hlubin

Jeden z hlavních pořadatelů – Martin Lepík (č. 28) – hned po startu v čele startovního pole

Sportovní den v Jistebníku navštívili rovněž aeromodeláři z Nového Jičína

Závodníci Lukáš Sýkora z Brna (č. 8) a Radek Pekař z Povodí Odry (č. 3)

záplavového území Odry a jeho aktivní zóny. Půl hodiny poté vyrazili od závor také „runneři“ na poloviční distanc. Muži i ženy byli v obou bězích rozděleni na starší a mladší, celkem tedy bylo osm výkonnostních kategorií. Několika jedincům jako by se zdejší trasa zdála krátká, a tak si zaběhli svou vlastní – mimo značky a pochopitelně delší.

Ti, kdo zrovna nesportovali, si mohli dát klobásku pana Bohouška nebo pivínko či kofolenu paní Jarky. Za hudebního doprovodu místního DJ se odpoledne protančilo až k poslednímu slunečnímu paprsku. Po vyhlášení výsledků se část organizátorů a přespolních účastníků přesunula do zdejší hájovny, kde probíhala afterparty a zhodnocení celého dne.

Všechny sportovní aktivity – ať už pro děti, či pro dospělé – se uskutečnily navzdory nepříznivému počasí, které zalévalo fotbalové hřiště soustavným deštěm po celý den. Alespoň se nám neprášilo pod nohama. Závěrečné poděkování patří nejen všem závodníkům, ale také pořadatelům – jak z řad zaměstnanců podniku Povodí Odry, tak z řad místních obyvatel.

Podrobnější informace k celé akci naleznete na www.vh-pulmaraton.cz.

Mgr. Ondřej BUREL
referent odboru VHKI

Volání divočiny aneb Bitva o Kaltenštejn

Stroj času může vypadat všelijak. Třeba úplně nenápadně, jako autobus. Nasedáme do něj nic netušíce a po chvíli cesty vystupujeme do doby dávno minulé. Časostrojuvůdce nastavil posun o 571 let proti proudu času... Ocitáme se v kraji, který se odedávna jmenuje podle říčky, která tudy protéká. Nigra Aqua, Černá Voda...

Píše se rok 1441. Je pozdní středověk. Lidé bydlí na hradech a v jejich okolí. Ten zdejší se jmenuje Kaltenštejn. Obývá jej hradní pán Konrád spolu s hrstkou odvážných bojovníků, kteří hrad ubránili v nejedné lité bitvě. Měli totiž velkou výhodu. Na jejich straně vždy stála záhadná bytost, bílá paní. Ta už se ale dlouhou dobu nikomu nezjevila. Proslýchá se, že ji vězní ve svých spárech zlý a nebezpečný netvor.

Obyvatelé Kaltenštejna a kraje kolem Černého potoka se nikdy nesetkali s vodovodem, elektřinou, automobily, supermarkety... Cestují převážně pěšky a jejich cesty jsou mnohdy neprošlapané a plné překážek. Nežádka se stane, že na svých výpravách zabloudí, a aby našli správnou cestu, musejí se umět v divočině dobře orientovat.

Toto je část pověsti, která vytvořila historický děj letošního dětského dne s názvem Volání divočiny aneb Bitva o Kaltenštejn. Víkendový pobyt se uskutečnil tradičně první červnový víkend v Domašově. Vlastní program se odehrával v okolí Černé Vody,

kde se účastníci na několik hodin dostali do 15. století, období pozdního středověku.

Děti musely překonávat jak nástrahy přírody, tak původních obyvatel Černé Vody společně se zlým loupeživým rytířem Zikmundem Rachnou, který plnil okolí a prováděl další nepravosti.

Skupinka předškolních dětí, které byly součástí družiny hradního pána Konráda, bílou paní skutečně viděla a svůj domovský hrad bránila na život a na smrt. Příběh totiž vyvrcholil bitvou o Kaltenštejn,

Pasování obyvatel hradu Kaltenštejn

při které samozřejmě zvítězily dobro a spravedlnost.

Před odjezdem byly děti pasovány na „Bushmany a Bushmanky“, kteří zvládnou

Poklidný život v podhradí

Loupežníci v akci

přežít nejen ve volné přírodě, ale i v neprostopupné a nebezpečné buši.

Letošní dětský víkend byl skvělou kombinací pohodových dětí, přátelských rodičů a výborného týmu organizátorů, jejímž výsledkem byla velmi vydařená akce.

Poděkování patří všem, kdo se podíleli na přípravě programu, ZO odborového svazu DLV a vedení našeho podniku nejen za finanční podporu.

Dětem přejeme dobrodružné prázdniny, zvládnutí všech přírodních nástrah a překážek a za rok se opět těšíme na setkání s vámi a vašimi rodiči.

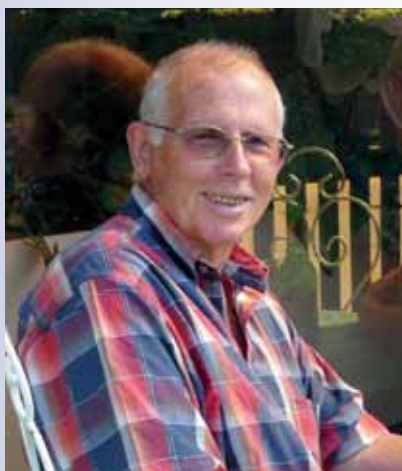
Ing. Kateřina FOCHTOVÁ
referent VHKI

Ing. Martin LEPÍK
projektant

PŘEDSTAVUJEME OSOBNOST POVODÍ ODRY

Ing. Otto Brosch (nar. 17. ledna 1940 v Ostravě)

Je absolvent oboru hrazení bystřin a lesotechnických meliorací na brněnské lesnické fakultě, v Povodí Odry působil více než 35 let – nejdříve jako referent v oddělení vodohospodářského rozvoje, rok jako vedoucí provozního odboru a přes deset let jako provozně-technický náměstek podniku. V roce 2005 si vydáním knihy *Povodí Odry*, v níž je autorem nejen textu, ale i mnoha fotografií a jež se stala inspirací pro vznik obdobných knih o ostatních povodích, splnil dlouholetý sen – nahlédnout do historie vodního hospodářství v regionu.

Bývalý provozně-technický ředitel Ing. Otto Brosch v Luhačovicích v roce 2009

Po dvouleté vojenské službě působil Otto Brosch tři roky jako stavbyvedoucí u Zemědělských staveb v Opavě. Během letních měsíců pracoval převážně na stavbách melioračních, v zimě pak na řekách při odstraňování povodňových škod na korytech toků. „Z hlediska pracovní náplně šlo o docela zajímavou práci, ale co se týká životního stylu už méně – hlavně v zimě, kdy jsem byl nucen dojíždět i do vzdálených oblastí kraje bez slušného dopravního spojení. Na druhé straně jsem se ale tehdy ještě setkal s doslova prastarými technologiemi, jimiž se upravovaly břehy koryt, s hafošterkovými konstrukcemi, které se už dneska nepoužívají. Domnívám se, že jsem dnes jedním z mála lidí, kdo je zažili a viděli jejich užití a stavbu přímo v terénu,“ říká ke svým pracovním začátkům Otto Brosch.

Zaměstnancem Povodí Odry se stal v roce 1967. Nastoupil do oddělení vodohospodářského rozvoje a mezi jeho první úkoly patřilo stanovení povodňových hladin na řece Opavě mezi Opavou a Ostravou metodou tzv. nerovnoměrných průtoků, což byla v té době metoda velice zdlouhavá a pracná. Po

většinu následujících let se pak zabýval převážně zpracováváním hydrotechnických posouzení staveb cizích investorů, mostů, silnic, občanské i průmyslové výstavby, z hlediska jejich ohrožení povodňovými vodami. Nemálo času věnoval také posuzování vlivů důlní činnosti na vodní toky a odtokové poměry vůbec, což bylo a v menší míře je i dnes specifikum severní Moravy.

Změna politických poměrů v roce 1989 s sebou přinesla nové možnosti kariérního postupu. V roce 1990 vyhrál Ing. Brosch konkurz na vedoucího provozního odboru. V této funkci ale působil pouze rok, protože již v roce 1991 byl jmenován do funkce provozně-technického náměstka, v níž pak působil až do roku 2002, kdy odešel do důchodu.

Prvním stěžejním úkolem, na kterém se v této nové funkci manažersky podílel, bylo dokončení stavby vodního díla Slezská Harta. Následovala rekonstrukce hráze nádrže Morávka, u níž během povodně v roce 1996 došlo k porušení těsnicího asfaltobetonového štítu, a zejména pak systémová organizace odstraňování rozsáhlých škod způsobených povodní v červenci roku 1997. „Tato povodeň mě zastihla na dovolené na Slovensku,“ vzpomíná Ing. Brosch a pokračuje: „Povodeň přišla v době,

kdy bylo zahájeno první napouštění nádrže Slezská Harta. Za normálních okolností by napouštění tak velké přehrady trvalo měsíce i roky. Tato povodeň ale celou situaci změnila – Slezská Harta se napouštěla bez plánovaných časových prodlev, takže existovalo i jisté riziko, že něco nedopadne, jak by mělo. Slezská Harta ale neklamala – všechno dopadlo dobře, bez jediného problému.“

Nutnost neprodleně rekonstruovat povodní poškozenou hráz nádrže Morávka byla nesporná. Způsob obnovy těsnicího prvku byl ovšem předmětem široké diskuse. Nakonec bylo rozhodnuto použít v českém prostředí unikátní řešení – překrytí návodního líce hráze těsnicí fólií italské provenience. Od úspěšného dokončení této originální rekonstrukce uplynulo už 12 let.

Na období, kdy pracoval v podniku Povodí Odry, vzpomíná Ing. Brosch velice rád. „Byla to doba, kdy na všech podnicích Povodí pracovali nejen odborníci ve své profesi, ale na vysoké úrovni byla i vzájemná součinnost. I já jsem měl štěstí na řadu fundovaných kolegů a kolegyně. Rád na ně a na spolupráci s nimi vzpomínám,“ říká na závěr Otto Brosch.

Mgr. Bc. Kateřina ŠREKOVÁ
redakce

Ing. Otto Brosch s polskou delegací Skupiny pro ochranu vod před znečištěním v Krakově v roce 1999

JUBILEA

ŽIVOTNÍ JUBILEA – ZAMĚSTNANCI

KUHEJDOVÁ IRENA . . . . . všeobecná účetní
NAJSER VÁCLAV . . . . . řidič sil. motor. vozidel

ŽIVOTNÍ JUBILEA – DŮCHODCI

BÁBKOVÁ MILUŠE . . . . . správa podniku
ČERNÍNOVÁ MARIE . . . . . závod Opava
DUDÍKOVÁ VLASTA . . . . . správa podniku
ERBANOVÁ ZDEŇKA . . . . . správa podniku
HOŘÍNKOVÁ ANNA . . . . . správa podniku
CHWISTEK TADEÁŠ . . . . . závod Frýdek-Místek

KAPLANOVÁ KVĚTOSLAVA . . . . . správa podniku
KLIMONDOVÁ STANISLAVA . . . . . správa podniku
KRAMÁŘOVÁ ŠÁRKA . . . . . závod Opava
MARAMAROSSYOVÁ ANNA . . . . . závod Opava
PAVELKOVÁ MARIE . . . . . správa podniku
PETR BOHUMIL . . . . . závod Opava
ŘEHOVÁ MARIE . . . . . závod Frýdek-Místek
SCHIMETZKOVÁ ALENA . . . . . závod Opava
VALEHRACH ELZBIETA . . . . . správa podniku
VELČOVSKÁ MARIE . . . . . závod Frýdek-Místek

PRACOVNÍ VÝROČÍ – 5 LET

SKULINA PETR . . . . . vedoucí oddělení syst. řízení a provozu

PRACOVNÍ VÝROČÍ – 15 LET

TOMÁNEK KAMIL . . . . . technik výpočetní techniky VHD

PRACOVNÍ VÝROČÍ – 25 LET

ŠIRŮČKOVÁ MARIE, ING. . . . . . vedoucí odd. řízení jakosti a vnějších vztahů

NAPSALI O NÁS

Informace o státním podniku Povodí Odry se pravidelně objevují v regionálních i celostátních médiích. Zde najdete výběr toho nejzajímavějšího, co média o Povodí Odry vydala za poslední tři měsíce.

Velkou Štáhli ochrání před vodou hráz a zed'

[Bruntálský a Krnovský deník, 2. dubna 2012]

Povodí Odry (POD) stavebně vstupuje do Velké Štáhle s cílem ochránit nejen tamní obyvatele před povodněmi. Snahou je zároveň ochrana infrastruktury a obce jako takové. Opatření jsou nezbytná, protože Velká Štáhle byla v posledních letech několikrát postižena ničivými povodněmi a rozsáhlá část území obce byla již párkrát pod vodou. Na vodním toku Moravice navrhlo Povodí Odry opatření, které zajistí ochranu rozsáhlého území s obytnými a průmyslovými objekty, kterým prochází železniční trať i silnice. Nové protipovodňové opatření je navrženo tak, aby zajistilo ochranu na průtok 131 metrů za sekundu. Práce začaly v předstihu už vloni, kdy POD přeložilo sloup nízkého napětí, který překážel v trase ochranné zdi. Stavební akce je dotována z programu ministerstva zemědělství – Podpora prevence před povodněmi II – , probíhat má od dubna do října a předpokládané náklady se pohybují ve výši třinácti milionů korun, ovšem bez daně z přidané hodnoty.

Kdyby přišla povodeň, Opava je prý tentokrát už připravena

[Opavský a Hlučínský deník, 3. května 2012]

Nedávno se na povrch dostaly informace o tom, že stavba protipovodňových opatření především na horním toku řeky Opavy na Bruntálsku vážne. Je v potenciálním ohrožení i samotné město Opava? Odborníci tvrdí, že proti tak mohutné povodni, jaká slezskou metropolí postihla v roce 1997, se nelze bránit. Šlo skutečně o extrémní případ. „Aby se dala taková voda zastavit, velikost

koryta by musela být trojnásobně, nebo dokonce až pětinašobně větší,“ prozradil vedoucí provozního úseku Povodí Odry Radek Pekař. Protipovodňová opatření na horním toku řeky na území Bruntálska jsou přitom stěžejní i pro Opavu. Klíčová se zdá být plánovaná přehrada v Nových Heřminovech. Ekologové a zástupci této obce se ovšem snaží celou stavbu zhatit. Podle nich existují jiná opatření, než je nová nádrž. Odborníci z Povodí Odry v internetových médiích tvrdí, že kdyby v současnosti Bruntálsko zasáhla tak masivní povodeň jako před patnácti lety, vznikly by opět škody ve výši miliard korun. Opava je na tom prý podstatně lépe. Pokud by se přihodilo něco podobného jako v roce 1997, postupovalo by se úplně jinak. Tenkrát především obyvatelé Kateřinek doplatili na nulové zkušenosti s živlem tak masivních rozměrů.

V Hostašovicích je nedostatek vody

[ČT1, 28. května 2012]

Nedostatkem vody trpí Hostašovice na Novojičínsku. Přítoky z obecních vrtů poklesly kvůli suchému počasí na méně než polovinu běžného stavu. Obec vyhlásila zákaz zalévání zahrad a napouštění bazénů z místního vodovodu. Suché počasí zčásti vyprázdnilo taky vodní nádrže. Kromě nízkého přítoku trápí obec také ztráty ve vodovodní síti. Využila proto rekonstrukci hlavní silnice a zahájila opravy vodovodních přípojek. Obec jich už stihla opravit zhruba padesát. Do budoucna se však stejně nevyhne vybudování nových vrtů. Situace podobné této se totiž mohou zvláště u vodovodů čerpajících podzemní vodu opakovat. Podle Povodí Odry nedostatek vody v centrálních vodovodech v kraji nehrozí.

[Texty byly redakčně zkráceny]

ROZBORY VOD!

VODOHOSPODÁŘSKÉ LABORATOŘE STÁTNÍHO PODNIKU POVODÍ ODRY

nabízejí rozbory a odběry vzorků vod:

- pitné vody z domovních studen i přípojek (krácený i úplný rozbor dle vyhlášky č. 252/2004 Sb. v platném znění),
- vody ke koupání z domovních i veřejných bazénů a koupališť (dle vyhlášky č. 238/2011 Sb.),
- odpadní vody z domovních, obecních i průmyslových ČOV (dle aktuálně platného „Rozhodnutí o vypouštění odpadních vod...“ provozovatele),
- orientační rozbory dle aktuálních potřeb objednatele a další.

Veškeré individuální potřeby rozborů lze konzultovat a služby objednat s využitím následujících kontaktů:

**Vodohospodářské laboratoře
Povodí Odry, státní podnik**

Varenská 49, 701 26 Ostrava, Moravská Ostrava

Tel.: 596 657 340, 596 657 334

E-mail: laborator@pod.cz